Четвъртък, 16 декември 2021 г.

P9_TA(2021)0511

Принудителен труд във фабриката Линглонг и протести на природозащитници в Сърбия

Резолюция на Европейския парламент от 16 декември 2021 г. относно принудителния труд във фабриката Линглонг и протестите на природозащитници в Сърбия (2021/3020(RSP))

(2022/C 251/13)

Европейският парламент,

— като взе предвид предишните си резолюции относно Сърбия,

— като взе предвид Споразумението за стабилизиране и асоцииране (ССА) между Европейските общности и техните държави членки, от една страна, и Република Сърбия, от друга страна ([1]), влязло в сила на 1 септември 2013 г., и статута на Сърбия като държава — кандидатка за членство,

— като взе предвид доклада на Комисията за Сърбия за 2021 г. от 19 октомври 2021 г. (SWD(2021)0288),

— като взе предвид конвенциите на Международната организация на труда,

— като взе предвид Европейската конвенция за защита на правата на човека (ЕКПЧ),

— като взе предвид Всеобщата декларация за правата на човека от 1948 г.,

— като взе предвид член 144, параграф 5 и член 132, параграф 4 от своя Правилник за дейността,

А. като има предвид, че Сърбия трябва да бъде оценявана, както и всяка държава, която се стреми да стане държава — членка на ЕС, по собствените си заслуги във връзка с изпълнението и спазването на критериите и общите ценности, необходими за присъединяването;

Б. като има предвид, че демокрацията, правата на човека и принципите на правовата държава са основни ценности, на които се основава ЕС и които заемат централно място в процесите на разширяване, стабилизиране и асоцииране; като има предвид, че са необходими устойчиви реформи за справяне със значителните предизвикателства, които остават в тези области;

В. като има предвид, че Сърбия трябва да постигне необратими резултати в спазването, утвърждаването и защитата на ценностите на зачитане на човешкото достойнство, свободата, демокрацията, равенството, принципите на правовата държава и зачитането на правата на човека;

Г. като има предвид, че свободата на изразяване и независимостта на медиите продължават да будят сериозни опасения, на които трябва да се обърне приоритетно внимание;

Д. като има предвид, че Сърбия увеличава броя на договорите си с големи китайски индустриалци и предоставя на Китай все повече и все по-законни привилегии, дори когато те са в противоречие с правото на ЕС; като има предвид, че споразумението между Белград и Пекин относно наемането на работа на чужденци позволява прилагането на китайското трудово законодателство в Сърбия; като има предвид, че през март 2021 г. в пресата се появиха съобщения за малтретиране на служители на китайското дружество „Zijin Mining“, което през 2018 г. пое експлоатацията на медна мина в Източна Сърбия, като служителите са били лишени от паспортите си и настанени при несигурни условия;

Е. като има предвид, че са налице сериозни твърдения срещу китайското дружество за производство на гуми „Linglong Tire“ в Зренянин, Северна Сърбия, относно условията на труд на 500 работници от Виетнам; като има предвид, че тези твърдения включват нарушения на правата на човека, трафик на хора и условия, които биха могли да застрашат човешкото здраве и човешкия живот; като има предвид, че паспортите на работниците са били конфискувани; като има предвид, че договорите на служителите във фабриката за гуми „Linglong Tire“ включват нередности, които показват трудова експлоатация по отношение на заплатите, отпуските и работното време, в противоречие с приложимите разпоредби на сръбското трудово законодателство;

([1]) ОВ L 278, 18.10.2013 г., стр. 16.

Ж. като има предвид, че неотдавна беше съобщено за широко разпространени екологични протести в цяла Сърбия на фона на прибързаното приемане на два закона — Закона за референдумите и народната инициатива и Закона за отчуждаването на земя; като има предвид, че последният закон се разглежда като откриващ възможност за спорни проекти за чуждестранни инвестиции, като например мината „Rio Tinto“, със сериозно въздействие върху околната среда; като има предвид, че сръбските граждани са упражнили основното си право на човека на мирни събрания; като има предвид, че в сериозни твърдения се подчертава, че полицейските сили са нарушили задължението си да защитават живота, правата и свободите на гражданите, както и защитата на принципите на правовата държава; като има предвид, че полицията е използвала значителна сила и е задържала няколко протестиращи; като има предвид, че протестиращите са били нападнати от неидентифицирани въоръжени групировки, хулигани и булдозери;

З. като има предвид, че сръбското правителство взе решение да оттегли Закона за отчуждаването на земя от парламентарната процедура, след като президентът го върне за преразглеждане; като има предвид, че правителството ще анализира закона и ще въведе промени след широк обществен дебат; като има предвид, че на 10 декември 2021 г. Народната скупщина прие изменения на Закона за референдумите и народната инициатива, отнасящи се до удостоверяването на подписи и премахването на таксата за проверка на подписите;

И. като има предвид, че както протестите срещу фабриката Линглонг, така и протестите на природозащитниците включват твърдения за сплашване и физически нападения срещу медийни работници, активисти, организации на гражданското общество (ОГО) и неправителствени организации (НПО);

Й. като има предвид, че на 14 декември 2021 г. на междуправителствена конференция беше отворен клъстер 4 в преговорите за присъединяване със Сърбия;

1. изразява дълбока загриженост във връзка с твърденията за принудителен труд, нарушаване на правата на човека и трафик на хора на около 500 виетнамски граждани на строежа на китайската фабрика за гуми „Linglong Tire“ в Сърбия;

2. настоятелно призовава сръбските органи да разследват внимателно случая и да гарантират зачитането на основните права на човека във фабриката, по-специално трудовите права, да предоставят на ЕС заключенията от своите разследвания и да потърсят отговорност от извършителите; призовава сръбските органи да позволят свободен, съдържателен и безпрепятствен достъп до фабриката за гуми Линглонг в Зренянин и до местата, където са настанени виетнамските работници, за НПО, организации на гражданското общество, длъжностни лица на ЕС и длъжностни лица от други международни организации; настоятелно призовава делегацията на Европейския съюз в Република Сърбия да следи отблизо тези процеси и съдбата на 500-те виетнамски работници;

3. призовава Сърбия да подобри привеждането си в съответствие с трудовото законодателство на ЕС, да приеме нови закони в областта на правото на стачка, да се справи с нерегламентирания труд и да измени закона за надзора на инспекциите, за да осигури съответствие със съответните конвенции на Международната организация на труда, които тя е ратифицирала;

4. изразява дълбоката си загриженост относно сериозните проблеми с корупцията и принципите на правовата държава в областта на околната среда, общата липса на прозрачност и оценките на екологичното и социалното въздействие на някои инфраструктурни проекти, включително с произход от китайски инвестиции и заеми, както и от многонационални дружества като Rio Tinto; отбелязва в този контекст отварянето на клъстер 4 „Зелена програма и устойчива свързаност“ в преговорите за присъединяване към ЕС; призовава ЕС и сръбските органи да предприемат последващи действия във връзка с основателните опасения, изразени на екологичните протести, и спешно да разгледат тези проблеми по време на преговорите;

5. изразява загриженост относно нарастващото влияние на Китай в Сърбия и в Западните Балкани; призовава Сърбия да засили своите стандарти за правно съответствие за китайските бизнес операции; подчертава, че сръбското трудово законодателство и законодателството в областта на околната среда следва да се прилагат и за китайските дружества, извършващи дейност в страната;

6. изразява дълбока загриженост във връзка с нарастващото насилие от страна на екстремистки и хулигански групи срещу мирни екологични демонстрации; изразява съжаление относно значителната сила, използвана от полицията срещу протестиращите; осъжда агресивното поведение на хулиганите спрямо мирните демонстранти; решително осъжда всяко нарушение на основното право на мирни събрания; подчертава, че свободата на събрания е право на човека; настоятелно призовава сръбските органи да разследват надлежно неотдавнашните случаи на масови протести, за които се твърди, че полицията е превишила правомощията си или не е успяла да защити протестиращите от насилие и да защити тяхното човешко право на мирни събрания; призовава сръбските органи публично да осъдят действията на тези хулигани срещу протестиращите;

7. осъжда също, в този контекст, ролята на хулиганските групи в защитата на стенописа на осъдения военнопрестъпник Ратко Младич в Белград и съответните инциденти, които разкриха тесни връзки между хулиганите и полицията; изразява загриженост относно очевидното нежелание на органите да гарантират трайното премахване на стенописа в противовес както на желанията на наемателите, така и на официалните решения на общината;

8. изразява загриженост относно ограниченото време и пространство за открито обсъждане на Закона за референдумите и народната инициатива и измененията на Закона за отчуждаването на земя; отбелязва решението за оттегляне и преразглеждане на Закона за отчуждаването на земя и приетите изменения на Закона за референдумите и народната инициатива;

9. изразява съжаление относно дългосрочните тенденции на медийна пристрастност и размиването на границите между дейностите на държавните служители, полицията и политиците от различните партии; изразява съжаление във връзка с влошаването на свободата на медиите и нарастването на обидния език, сплашването и дори изказванията, подбуждащи към омраза, към членове на парламентарната опозиция, независими интелектуалци, НПО, журналисти и видни личности, включително от членове на управляващите партии, чиято отговорност за предприемане на действия по отношение на всички представители на медиите е от първостепенно значение; настоятелно призовава сръбските органи да предприемат незабавни мерки за гарантиране на свободата на изразяване и независимостта на медиите и да гарантират подходящо разследване на тези случаи;

10. отбелязва със загриженост, че работата на организациите на гражданското общество и НПО се извършва в среда, която не допуска критика; изразява съжаление относно неотдавнашните нападения срещу лидера на обединената опозиция на Сърбия Мариника Тепич въз основа на нейния етнически произход, извършени по спонсориран от правителството телевизионен канал; призовава сръбските органи да противодействат на свиването на пространството за гражданското общество и независимите медии и да гарантират, че те могат да извършват своята дейност без каквито и да било ограничения, включително сплашване или криминализиране на тези организации; настоятелно призовава органите да насърчат възможно най-скоро атмосфера, благоприятстваща работата на всички организации на гражданското общество;

11. призовава Комисията и Европейската служба за външна дейност да засилят сътрудничеството и подкрепата си за гражданското общество, НПО и независимите медии на място; отново изразява своята подкрепа за работата на европейските политически фондации за засилване на демократичните процеси в Сърбия и за насърчаване на ново поколение политически лидери;

12. призовава сръбското правителство да работи за ефективни и проверими основополагащи реформи и да полага усилия за структурните реформи и за преодоляване на недостатъците в областите на принципите на правовата държава, основните права, свободата на медиите, борбата срещу корупцията и функционирането на демократичните институции и на публичната администрация;

13. приветства факта, че членството в ЕС продължава да бъде стратегическа цел на Сърбия и че то е сред приоритетите на правителството; насърчава сръбските органи да съобщават по-активно и недвусмислено своя ангажимент към ценностите на ЕС в обществения дебат и очаква ясен и недвусмислен ангажимент от страна на Сърбия — както с думи, така и с дела, да изпълнява задълженията си по силата на процеса за присъединяване към ЕС по видим и проверим начин;

14. очаква започването на преговори по клъстер 4 относно екологичната програма и устойчивата свързаност (глави 14, 15, 21 и 27) да бъде осъществено чрез подновен стремеж за пълно прилагане на стандартите на ЕС;

15. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на председателя на Европейския съвет, на Комисията, на заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Европейския съюз по въпросите на външните работи и политиката на сигурност, на правителствата и парламентите на държавите членки, както и на президента, правителството и парламента на Сърбия.